

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 30. kozoperska 1856.

List 44.

M a r í í

nar zvestejši prijatelji človeškega rodú.

Vzdigni duša hvalni glas
Previsoki Pomočnici,
Zemlje in nebes kraljici;
Ker tak milo var'je nas!

Koljk'rat žalost nas mori! —
Ona vé vse tolažiti,
Upanje v serec nam liti;
Duša vnovič oživi.

Koljk'rat hudi greh proti! —
Pa Marija, blaga, mila,
Ze nas s plajšem je zakrila;
In sovražnik stran beži. —

Zdaj ino vse žive dni —
Ona rajska Pomočnica.
Če ostat' nam tolažnica;
Oj, raduj se človek ti!

Koljk'rat s šibo žuga Bog!
Pa tak' dolgo skerbna Mati
Neče v prošnjah prenehati.
Da smo rešeni radlog.

Tud na zadnjo uro ho,
Se nam ona prikazala.
V raj nebeski nas peljala.
Ak' živimo zdaj lepo.

Koljk'rat nas rane sklé! —
Pa zdravnica ljubeznjiva.
Z rajskim hladam jih umiva;
Nas bolezní zapusté. —

K sebi nas v nebó želi;
Naj bi gori véčno peli.
S kori angelov veseli;
Gör naj torej duh kipi!

Tedaj duša, vedno poj;
Previsoki Pomočnici,
Zemlje in nebes kraljici.
Nikdar v hvali ne obstoj.

Jož. Levčnik.

Prava pot v nebesa ni v temi skrita.

Pogovori zastran nekterih skrivnih verskih zmot.

(Spisal P. Hicinger).

(Dalje.)

7. Od Božjih zapoved in od keršanskih čednost.

Kdor je po svetim kerstu med otroke Božje sprejet, mora s pomočjo gnade Božje tudi živeti kakor otrok Božji, mora spolnovati postavbo Gospodovo, ako hoče zveličanje doseči in v véčno življenje priti. To je nauk Kristusov: „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi“. „Ne kdor kliče: Gospod! Gospod! temuče kdor spolnuje voljo mojiga Očeta, on pojde v nebesko kraljestvo“. Ravno to je tudi nauk aposteljnov: „To je ljubezen Božja, de spolnujemo njegove zapovedi; in zapovedi njegove niso težke“. (Mat. 19 17: 7, 21: 1, Jan. 5, 3.). Tako je sveta cerkev vedno učila, tako so si vsi pravi kristjani prizadevali, biti spolnovavci zapoved. Krivoverci noviga časa, Kalvin in njih nasledovci, pa so spravili to na dan, de kristjan ni pod nobeno postavbo, de v evangellii ni nobenih zapoved, razun zapovedi vere; zatorej je bil Tridentinski zbor prisiljen, tudi ta krivi uk glasno zavrniti. (sej. 6. p. 16.). Vender uni skrivni novoverci so jo potegnili za krivimi učniki, ter pravijo, de Božje zapovedi ne zadevajo njih, kteri so od Boga izvoljeni; vender se pozneji protestanti niso celama ostali pri Lutrovi in Kalvinovi misli, temuče še nekaj govorijo od čednost in dobrih del.

Vernik. Kako so vender v stanu tak nauk terditi uni novoverci, ko sveto pismo tolikokrat govori od Božje postavbe, in tolikokrat prignanja, jo spolnovati?

Duhoven. Pravijo, de opravičeni ne more grešiti, ne gnade Božje zgubiti, in pri tem si išejo prostost djanja in življenja prisvojiti, ter vse vezi Božje postavbe odvreči. Nalaš za tega voljo napak razlagajo nektare besede svetiga pisma, na pr. tisto, de „se človek ne opraviči iz del postavbe“ (Gal. 2. 16.); desiravno ondi sv. Pavel ne govori od postavbe deseterih zapoved, temuče le od postavbe obreze in vnanjih judevskih šeg. Le od te vnanje postavbe je kristjan oprosten, ne pa od spolnovanja zapoved, kakor apostelj na tanko razložek dela: „Obreza ni nič, ampak le spolnovanje Božjih zapoved“. (1. Kor. 7. 19.).

Vernik. Za postavbo Božjih zapoved, ki so bile dane po Mojzesu, Jezus sam zaterduje: „Nisim prišel razvezovat postavbe in prerokov, temuče le spolnovat“. (Mat. 5. 17.).

Duhoven. Pri unih skrivnih novovercih se tedaj nahaja po versti zametovanje Božjih zapoved. Ze v prvi, ki zapoveduje v eniga Boga verovati in to vero z besedo pričati, jo ti zmotenci drugače obračajo ter pravijo, de ni dolžnost, razodevati cerkvenim pastirjem, kaj de kdo veruje.

Vernik. In vender pravi Kristus: „Kdor bo mene pred ljudmi spoznal, ga bom tudi jez spoznal pred Očetam“ (Mat. 10. 32.). De, za tretjo zapoved pa se spomnim, de uni novoverci saboto obhajajo za praznik, ne pa nedelje.

Duhoven. V tej reči so uni zmotenci prav čudni; saj se vender še pri nobenih krivovercih sabota ni praznovala namesto nedelje, razun pri nekterih judovskih kristjanih perviga časa, in pa pri nekterih majhnih odciplinah v Anglii in Ameriki, ki jih baptiste ali kerševavce imenujejo. Sploh pa so kristjani zapustili judovsko saboto, in obhajajo nedeljo, na kateri dan je naš Zveličar od smerti vstal, in s tem zagotovil naše odrešenje in prihodnje vstajenje.

Vernik. Res, ta naredba velja že od apostolskih časov, in zatorej se nedelja tudi imenuje Gospodov dan. (Skr. razod. 1. 16.).

Duhoven. Privzeti se mora vmes tudi to, de uni novoverci zametujejo v pomoč klicanje Matere Božje in svetnikov, de česenje svetih podob imenujejo malikovanje; v tem so prav enaki s protestanti, kteri so zapeljivo učili, de se s česenjem svetnikov Kristusova čast pomanjšuje, ter so tudi vse svete podobe in ostanke izmetali iz svetih krajev. Tridentinski zbor je tej zmoti nasprot lepo razložil katoliško resnico, de svetniki s Kristusom kraljujejo v nebesih, in molitve vernikov Bogu darujejo; de sveti ostanke Božjih služabnikov so časti vredni, ker so bili živi udje Kristusovi in tempelj svetiga Duha, de podobam Kristusa in svetnikov se spodobi čast skazovati, ne kakor de bi podoba sama v sebi kaj Božjiga imela, ampak ker se čast od podobe obrača v Kristusa in svetnike. (Sej. 25.).

Vernik. Kar tedaj katoliški kristjani svetiga častimo, vse to tisti čudni zmotenci v nič devajo. Kako pa vender obhajajo Božjo službo, ker tudi na sveto mašo ne štejejo veliko, kakor je bilo že zgorej govorjenje?

Duhoven. Kakor se iz vsega njih ravnanja zamore

spoznati, so od katoliških molitev in svetih opravil nar bolj le psalme obderžali; od litanij in roženkranca pravijo, de je to le prazna tlaka; od bratovščin bledejo, de se po njih izpada iz bratovšine Kristusove. V tem vsim so podobni protestantom.

Vernik. Prav prevzetno so novoverci sami sebi modri; kar pravoverni kristjani od nekdanj za dobro spoznajo in opravljajo, kar je sveta cerkev na Kristusovim mestu vselej terdila in učila, to hočejo zmotenci prevrniti.

Duhoven. Tako tedaj je pri unih novovercih z zapovedmi, ktere imajo v sebi dolžnosti do Boga kakor jih je Bog sam dal, ali kakor je sveta cerkev zapovedovala, in bolj na tanko razlagala. Vender tudi v drugih zapovedih, ktere zadevajo bližnjiga, se tisti zmotenci ne štejejo zavezanih. Kako malo prašajo za pokorsino do poglavarjev in pastirjev svete cerkve, je bilo že omenjeno; pa tudi za pokorsino do staršev ali gospodarjev jim ni mar, ako bi na pr. kdo branil, tiste ponočne shode obiskovati.

Vernik. Vender je četrta Božja zapoved jasna: „Spoustuj očeta in mater, de boš dolgo živel in de ti bo dobro na zemlji“. In v spominu mi je tudi beseda Modriga: „Veliko boljše je pokorsina, kakor daritve nespametnih, kteri ne vedo, kaj delajo hudiga“. (Prid. 4, 13.).

Duhoven. Vemo, de je Kristus sam poterdil vse zapovedi, ki zadevajo bližnjiga; sej je vsaktero bolj na tanko razložil v svojim govoru na gori (Mat. 5, 21—48.); mladenču, ki ga je vprašal, kaj de mu je storiti, pa je odgovoril: „Znaš zapovedi? Ne ubijaj; ne prešestuj; ne kra-di; ne govori krive priče; spoustuj očeta svojiga in mater!“ (Luk. 18, 20.). Sicer svojo nepokorsino uni novoverci izgovarjajo s tem, de mora kristjan bolj Bogu pokoren biti, kakor pa ljudem. Ko bi pač res Bogu pokorni bili, in bi jih pravi Duh pokorsine vodil; pa oni niso ne Bogu ne njegovim namestnikom pokorni; te zmotence vodi le duh njih napuha in samopašnosti.

Vernik. Utegnil bi kdo reči, de pa saj na zapoved čistosti ti novoverci kaj štejejo, ker devišstvo toliko povišuje čez zakon, in pravijo, de ima devišstvo sedmero kletev manj memo zakona.

Duhoven. Težko, de bi to kaj veljalo; od druge strani se še le sliši, de ti zmotenci imajo take zapeljive nauke, de se po njih še le prostost daje poželjivosti. Naj se tudi po mesu kaj zgodi, tako nekje pravijo, samo de duh za to ne vé; s takimi nauki so krivoverci prvih in srednjih časov, gnostikarji in katari, mnogoterim skrivnim gerdobijam služili. Tudi od nekterih, ki so se za posebne goreče deleznike tih novovercov šteli, niso le lepe reči prišle na dan. Kmaló bi se tedaj moglo reči, de ti zmotenci zakon le za to zaničujejo, de bi bile njih poželjivosti vrata bolj odperete; saj je tako bilo pri gnostičkih in katarskih ločinah, in pri mnogih pietistih novejšiga časa. Vender tega ni lahko določiti, in sploh to ni reč, od ktere bi se smelo obilniši govoriti.

Vernik. Res pravi apostelj, de vsa nečistost naj se še ne imenuje med Kristjani. (Efež. 5, 3.). Kako pa ravna jo ti novoverci s pravico in resnico? sej sti to tudi potrebni kersanski čednosti.

Duhoven. Vse na drobno ni še znano; morebiti de njih uk v tej reči ni tako spačen kakor v drugih rečeh; sej do komunistov nar novejšiga časa ni še bilo nobenih krivih učencov, kteri bi bili vso pravico zaverгли; ni pa nemogoče, de bi se v poslednje njih uk ne obračal na komunističko plat, na kteri imajo vsi vse, pa nobeden nič svojiga. Kar pa resničnost zadeva, se od skrivnih novovercov sliši, de svojo besedo prikrivati, pred drugimi se na vitez drugače kazati, kakor so, in hliniti se, jim je navadno in ne spoznajo za pregrešno, zlasti kar tiče zakrivanje njih zmot.

Vernik. Bog nas vari pred vsako zmoto, in ohrani nas v svoji resnici in pravici! Kako lepo pač govori kralje-

vi prerok: „Gospod, kdo bo stanoval v tvojim sotoru, ali kdo bo počival v tvojim svetiši? Kdor hodi neomadežano in dela pravico; kdor govori resnico v svojim sercu, in ne ravna goljufige s svojim jezikom; in ne dela svojimu bližnjimu hudiga, in ne sprejema graje zoper svojiga bližnjiga“. (Psalm 14, 1—3.). K. sl.

Pogled nazaj na Laško

in romanje v sveti Rim.

(Dalje)

Prejden se v mesto vsiga kersanstva pride, derži pot skoz bolj puste in dolgočasne kraje, kteri niso kaj podobni tistim, ki smo jih dalje od Ankone vidili, kakor de bi narava sama hotla v človeku še veči hrepenenje po tem častitljivim sedežu Kristusoviga namestnika obudovati. Od deleč, ko se še nobeno drugo poslopje ne vidi, visoko kviško kupi v sinji določeni pred očesam častitljiva kupla šen-Peterske cerkve, in človeka neka sveta groza spreletuje, ko se na njo ozira. Kako de smo bili sprejeti, kje smo ostali, in kaj maliga od velike cerkve sv. Petra sim bil v dopisih iz Rima že omenil, torej le ob kratkim še nektare druge reči iz morja znamenitost tega častitljiviga mesta v misel vzamem. Naslednji dan (24. rož.) je bil v Rimu zapovedani praznik sv. Janeza Kerstnika, torej v predpraznik zapovedani post, in take dni se na Laškim ne le mesá, ampak tudi vsih reči zderže, ki so od mesá in živine, p. masla, mleka itd. in le z oljnatimi rečmi belijo in začinjajo. Ta dan so bili sv. Oče pričujoči kakor rimski škof pri veliki sv. maši v lateranski cerkvi, ki je posvečena obema sv. Janezama, Kerstniku in Evangelistu, torej smo tudi mi tje hiteli, kjer smo zamogli papeža Pija IX. pervikrat prav v obličje viditi. Tje gredé smo pogledali v imenitno cerkev Marije Device Snežnice (B. M. V. ad nives, Maria Maggiore). Ta cerkev je bila perva v Rimu Marii Devici posvečena, in se imenuje tudi „pri Jaslicah“, ker tukaj so betlehemske jaslíce ohranjene, v ktere je bil Jezus o svojim rojstvu položen. Bili smo ravno na mestu, kjer so shranjene, ali viditi jih nismo mogli; le samo Sveti večer so v počesevanje vernim izpostavljene, ko tudi papež v ti cerkvi jutranje duhovne ure molijo. Altar v nji je iz 4. stoletja. V ti cerkvi je imel sv. Ignaci prvo sv. mašo. Tudi počiva tukaj truplo imenitniga cerkveniga učenika, s. Jeronima. Ta prelepa in silo imenitna cerkev ima 3 ladije; 4 predragi stebri so iz marmorja, ki je lepo bel, kakor mleko. Posebno lep je tudi strop, bogato pozlačen s pervim iz Amerike prinesenim zlatam. — Pri Lateranu smo našli že silo ljudstva, ki je na sv. Očeta čakalo, in pa papeževo vojništvo v dvéh redéh, skoz ktere so se imeli papež peljati. Pred njih prihodam so se dolgo skupaj vozili kardinali, imenitni duhovski in deželski papeževi služabniki in druga gospoda vsake verste. Po 10. z vsimi zvonovi zazvoni in sv. Oče se s 6 konji pripeljejo v kočii, iz ktere ljudi blagoslovlujejo. Slovesna tihota vlada, vse se odkrije, vojaki in verno ljudstvo se na kolena veržejo, ko se Kristusov namestnik mem pelje. Na odločenim mestu je pripravljen prestol ali tron, na katerim potem osmero častnih nosičev med neštivilno množico ljudstva iz vsih stanov papeža zmed vsih povzdignjeniga v cerkev nese. Pred njim gre križ, dva neseta na palicah dve nekaki mahalam podobni peresnici iz lepo belih štrucovih perés (flabella), ki imate gotovo nekak pomen; eden nese papeževo trojnato krono, drugi škofovo kapo, dva vsak eno žezlo (scepter) itd. Spet v cerkvi na odločenim mestu se napravijo, ali samo za azistencijo, kakor tukaj, ali pa de sami imajo veliko sv. mašo, kakor na dan sv. Petra in Pavla poleg Vatikana v veliki cerkvi. V sredi bolj proti prednjimu delu cerkve se vzdiguje veliki altar (Confessio) na prostim, od sedanjiga sv. Očeta v gotiskim zlogu obnovljen, v katerim se hranijo glave ss. Petra in Pavla in sv. Janeza Kerstni-

ka. Na tem altarji je neki kardinal med neštevilno azisten-cijo maševal, sv. Oče so pa na prestolu bolj sprede-j joči bili. Ljudi je bilo silo silo veliko pričujočih, pa med njimi tudi taci, ki so preveč radovednosti stregli in pre-več govorili med tako svetim opravilom; vendar je bilo pa spodbudljivo viditi, ko je pri povzdigovanji v veliki tihoti vse na kolena padlo, desiravno ni bilo z zvoncekam nič znamenja daniga. Po Laškim se sploh le k „sanktusu“ malo pozvončka, sicer pa ne. Po sv. opraviu so se sveti Oče zopet v slovesnosti v Vatikov odpeljali. Lateran je prva keršanska cerkev v Rimu, „mati in glava vsih cerkev“ ime-novan, izvirno od Konstantina velikiga, v sedanjim zlogu pa iz 16. stoletja. (D. sl.)

Sveto pismo.

Tolikanj zaželeno „sveto pismo nove zaveze“, ki ga naš Milostljivi prevzvišeni knez in škof na svitlo da-jejo, je dokončano, in kmal se bo tudi stara zaveza jela natiskati. Nova zaveza je razdeljena v dva zvezka, ki sta v zvezi s staro zavezo „peti“ in „šesti“ zvezik. Pervi (peti) obsega na 29 polah evangelije in djanje apostolsko, drugi (šesti) pa na 32 polah apostolske liste in skrivno razodenje sv. Janeza aposteljna v veliki osmerki. V pri-stavku je „kazalo beril iz evangelijev in družih bukev sv. pisma“ za nedelje in praznike skoz leto. To preimenitno delo je bilo vestno in z velikim trudam izdelovano, in pa toliko bolj, ker se je skorej skoz let in dan to doseglo, k čimur se sicer dolge leta potrebujejo. Prestava teksta je Milostiviga prečastitiga goriskiga vikšiga škofa, razlago pa je več častitih gg. duhovnov po „Allioli-tu“ izdelovalo, pri čimur so zanesljivi in izvrstni gospod špiritval, J. Vole, nar več terpeli, ki so jim Njih Milost vodbo tega težavniga dela izročili. Natis je z novimi dopadljivimi čerkami na lepim in močnim papirji iz znane g. Blaznikove tiskarnice, in bo to delo torej tudi s svojo vnano prijetno obliko zanesljivo občinstvu vgodilo. Ker je ta izdaja sv. pisma z razlaganjem prevedena, je primerna ne le za duhovne, ampak tudi za neduhovne, kateri so v branji nekoliko bolj izurjeni, in sle-heru ga zamore nevezaniga prejeti v škofijski pisarnici. Ce-na je odmenjena po 3 kr. za polo; torej velja prvi zvezik nove zaveze 1 gld. 27 kraje., drugi pa 1 gold. 36 kraje., tedaj cela nova zaveza na 61 polah 3 gold. 3 kraje. sr.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Visokočastito škofištvo naznanuje častitimu duhovstvu, de je zavolj primerniga sprejetja Nj. cesarskiga apostolskiga veličanstva posebin odbor sostavljen, kateri bo dotične olepsave vredoval. Prednik tega odbora, visokorojeni grof g. And. Hohenwart, bo sam do Kranjske meje proti Istrii popotoval ter se sem ter tje s predniki ti-stih krajev zavolj slovesnost posvetoval. Prečastitim gg. du-hovnam visokočast. škofištvo to naznanja s pristavkam, de naj tudi oni po svojih okolišinah pripomorejo, zlasti pa tudi, de naj ljudstvo, ko Njih veličanstvo skoz gre, v praz-nični obleki in s prijaznim pozdravam svoje veselje nad to posebno srečo razodeva. Kjer zamore šola vpriča biti, naj bota katehet in učenik pričujoča; duhovstvo pa de naj bo vselej v talarji, kjer Nj. veličanstvu pred oči pride.

* Razpis od 24. kim. obsega zadeve farniga duhov-stva z uradniki; opomine zastran reda službe Božje, bra-tovšin in cerkvenih družb, zastran kerševanja otrok neka-toliških staršev, pogreba nekatoličanov, in poslednjič nazna-nilo, de so vse stanovanja duhovnih pastirjev vojaških vstanitev ali vkvartiranj proste.

Iz Zaspiga. *) Besedica Ratečanam v slovo.

*) Podamo te verstice ljubim bravam na prošnjo g. pisavca blizo kakor smo jih prejeli; morde tudi iz njih kdo kako dobro mi-sel povzame.

Tri leta in 6 mescov sim bil za učenika in orglarja v Ra-tečah na Gorenskem, potem sim bil voljen iti v Zaspo, blizo Blejskiga jezera. Veselila me je ta služba, pa vendar ka-dar je na resnico prišlo, mi je začelo serce močno peklati. Noč in dan sim premišljeval dobrote in prijaznosti, ktere so mi Ratečani skazovali; same darilca, ki sim jih do zadnji-ga dneva od tih dobrodušnih ljudi sprejel, znesejo kakih 40 do 50 goldinarjev. Od konca ko sim bil k tim ljudem prišel, bi ne bil verjel, de se bomo tako ljubili. Moje misli so še zdaj velikokrat v Ratečah, marsikterokrat globoko zdihnem, rekoč: — Srečen bo učenik, kateri med te pobož-ne ljudi pride! 25. mal. travna t. l. so prečastiti gospod fajmošter z Zaspiga svojiga ključarja po me poslali; še tisti dan je bila moja „fentara“ naložena; po dokončanim delu se zberemo prijatli v Kekrovo hišo in se še poslednjikrat prijazno pozdravimo in trezno zdravico napijemo. Drugi dan ob 6. zjutraj se je začela navadna procesija sv. Marka, po procesiji je bila sv. maša, pri kateri sim z merzlimi lici morde slednjič ondi orglal. Po dokončani sv. maši so še moji vozniki pred cerkevjo čakali. Z žalostnim sercam se vsedem na prvi voz, kteriga je bila farna množica obsula; žalostno je bilo gledati, kako so ljube dušice mi roke po-moljale in mi srečo vošile: še bolj žalostno je pa bilo, ko sim vidil stare možé, stare babice in tudi veliko mladih ma-ter, ki so si solzice trebili.

Konji so bili pognani, v mojim sercu pa se snujejo od konca še dovolj mirne misli, ali scasama ko se začne-mo bližati novi fari, so mi vsaktere misli po glavi brenčale, in žalost me gloda, de ni bilo prebiti.

Kadar v Jesenice pridemo, obstojimo pri Blažicu. Tu-kaj si naročim kosilce in mero dobriga vina, de bi se moje britkosti malo polajšale. Ura bije 4. solnčice leze proti go-ram, in nam je treba iti dam.

Ne morem drugači, kakor svojo žalost svojim farma-nam nekoliko na znanje dati, rekoč: Ljuba moža! mene serce zlo boli, to nič dobriga ne pomeni; — kaj pa vidva na to pravita, moža! Pernač in Ambrož me lepo tolažita in me skorej hočeta v bolji voljo pripraviti, tode se ni dalo. Vsedemo se in se bližamo novi fari. Nedolžna mladina pri-de naproti in ko naše voze ugleda, od veselja poskakuje. Še ni bilo četert na osem, že so naši konjiči pred šolo stali.

Okoli vozov je bila polna truma ljudi, in med njimi so tudi dobrotni g. fajmošter stali.

Zlo me je veselilo, ko so z veseljem ti novi farmani pristopili, in — ko bi trenil — moja „fentara“ v mežnari-jo znosili. Po dokončanim delu posljem po bokal vina, po-zdravim nove farmane in jim malo napijem. Prijaznost pre-čast. gospoda fajmoštra, očeta Perse-ta, Ambroža in Per-nača mi je posebno dopadla. Poslednjič me peljejo gospod fajmošter v farovž in me na večerjo povabijo. Drugi dan mi obljubijo, de me hočejo v farovž proti nizkemu plačilu na živež vzeti. Vse je sicer dobro, in rad bi dolgo časa tukej odstal, ko bi služba ne bila tako revna, samo ta me tepe. — Z Bogam!

France Drešer
učenik.

Iz Semic. Pred sv. Lukežem tisti dan. Dragi pri-jatelj! Danes ti pa zamorem kaj veseliga od našiga kraja pisati. Lahko smo ponosni, ki imamo v svoji sredi naj starej-siga vsih duhovnov cele Ljubljanske škofije, čast. g. Jur-ja Rejca, ki so že 56. l. duhoven ter že v 84. letu, pa še dost terdni. Bog jim daj še dolgo živeti. Pretečeno nedeljo so pa še drugi mašnik to zares imenitno veselje doživeli, de so 50. leto svojiga mašništva obhajali. Častiti starček, g. Marko Šutaj, 15. sušca 1780 rojeni in 11. kimov. 1806 v mašnika posvečeni, so 12. t. m. ravno tisti dan in tisto nedeljo, kot pred 50. l. prvo — novo maso —, nar svetejši daritev nebeskimu Očetu opravili. Kakor so svete očake prvih časov pri tej sv. daritvi podpirali dija-koni in subdijakoni, tako lepo je bilo viditi častitiga star-

čika stopati proti altarju. obdaniga z duhovni, de bi opravi dar zahvale Bogu, ki jim je doživetil dal toliko srečo, za katero so stari gospod že dolgo prosili. Sami so pravili, de so Boga sleherni dan te gnade prosili, in več kot 20 let je že preteklo, ko so se pri Marii Devici zaobljubili, če jim Bog to veselje dodeli, de bodo pri Marii posvečenim altarju to slovesnost obhajali. Bog jim je prošnjo uslišal, in starček so svojo obljubo spolnili. Pri Materi Božji v Bojni vasi, blizu Černomlja, so svoje nar več in nar lepši veselje obhajali. Naš preč. g. poddekan so po njihovi želji pridigovali od veselja, ki ga stari duhoven ta dan obhaja. De je bilo veliko ljudi in tudi veliko duhovnov in prijatelov častitiga starčka pri tem veselju se sošlo, mi ni treba v misel jemati! Bog jih nam še dolgo ohrani!

Pri ti priliki se v imenu vsih naših revežev, katerim so dobrotniki iz raznih krajev svoje darove pošiljali, lepo zahvalim, ter rečem: Bog, ki je vsigamogočen, naj vam obilno vse poverne. Moliti hočemo za vas. Omeniti moram, kako dobroserčni so nam sosedge Podzemeljske fare. Na priporočilo in s prizadevanjem čast. gosp. fajmoštra so nam Podzemeljani okoli 30 mernikov prosa poslali. Marsiktero dete bo nasiteno. Bog poverni! — Nesrečo pa tudi ravno zdaj še posebno občutimo, ko vidimo, kako lepo je terta tam obrodila, kjer jo je Božja mila roka ohranila. Kako hudo mora biti revežu, ki nima nič od vsiga truda celiga leta, kako hudo pa še le tistimu, ki je že popred vse zaje del in zdaj ni nič pridelal! Kdo mu bo še kaj dal? — Torej še enkrat: Bog poverni stoterno vsim, ki so nam kaj poslali, ali pa še kaj poslali mislijo. Na spomlad bo še hujši. — Zdaj pa z Bogom! Janez.

Iz Gorice. Vprašanja pri predzadnjih duhovskih izpraševanjih. (Zakasnjeno). — Fiat dispositio homiliae majoris in pericopam Evangelii Dominicae sextae post Pentecosten. Pericopa est Marci VIII. v. 1—9., in qua doceantur fideles I. nunquam falli eos, qui sincere in Dei providentia confidunt. II. Quid faciendum est, ut tuto in Dei providentia confidere possimus, cujus exordium et epilogus per extensa exaranda sunt. Ex arte catechetica. Fiat catechesis cum pueris super ista orationis dominicalis petitione cum brevi allocutione ad adultos in fine. Dogmatica. 1. quaestio: Quid Christus in se, quid pro nobis, et quibusnam momentis id demonstratur? 2. Quid Missae sacrificium et quando a Christo institutum, quinam ejus effectus, in quo consistit discrimen inter illud et Eucharistiam ut sacramentum? 3. Quid Indulgentiae, quae distinctio inter eas, quis fons earum, quis earundem administrator, quibus momentis innituntur? Paraph. Marc. VIII. 1—9 saturatio 4000 virorum cum observationibus sensus litteralis et moralis? Ex jure canon. 1. Quid et quotuplex concilium, quae concilia ab Apostolis celebrata et quae in his acta? 2. Quid beneficium, quando et quot modis vacare dicitur, quibus conferendum? 3. Quotuplex impedimentum conditionis; an et quando annullat matrimonium? Ex Theol. morali. 1. Quid occasio peccandi, quotuplex et quatenus regulae circa peccandi occasiones observandae? 2. Habemusne officia erga animas in purgatorio detentas et quibusnam operibus bonis animabus his succurrere possumus? 3. Estne mentis seu animae tranquillitas conditio necessaria ad majores progressus faciendos in vera virtute, et quomodo acquiritur? Ex theologia pastoralis. 1. Suntne sacrae litterae veteris quoque foederis fons, unde catholicus animarum pastor materias religiosae populi in fide institutionis haurire potest? et quid tum in illis hauriendis tum pertractandis observandum venit? 2. Quale discrimen inter peccatorem relapsam et consuetudinariam, et quomodo cum utroque in confessionali agendum? 3. Quomodo juvenis gravi morbo laborans et in mortis periculo constitutus tractandus est?

Razgled po kersanskim svetih.

Iz Zagreba piše „kat. list“, de sta v Kutini kalvinca Ladislav Illés in Sofija Györfy v katoliško cerkev prestopila. Že poprej je ondi v kat. cerkev prestopilo 5 kalvincov, 1 jud in 7 nezedinjenih grekov ali starovercov. — 8. t. m. je bila v Išelnu od cesarja podpisana nova postava zastran zakonov; z novim letam, ko se djanje duhovnih zakonskih sodnij prične, bo tudi ta postava stopila v veljavo. — V Graškim mlad. semenišu bodo letas učenci 1. in 2. latinskiga razreda, v 7 letih pa vsih 8 razredov ves nauk doma v semenišu imeli. — Iz Briksna zvemo iz prijateljskiga dopisa, de je ondtni korar, visokočastiti g. Vinc. Gasser v tem mestu za škofa izvoljen. V 47. letu svoje starosti je neki, mož po volji Božji. 11. t. m. je bil v Išelnu zvoljen. — Kardinal Bernabo, vodja v propagandi, so pisali v Briksen, de sta Hartumska rejenca, za Rim odmenjena, Šerif in Aleksander (Dumont) srečno tje prišla. — V veliki vojvodini Hessen-ski sta pred nekaj dnevi 2 protestanska mlada duhovna v katoliško cerkev prestopila. — V Bernski škofii ima bratovšina ss. Cirila in Metoda dosihmal kakih 6500 družnikov in škofijstvo je to dobrotno bratovščino, ki moli za spreobrnjenje odločenih grekov, vnovič priporočilo. — V Rimu so kakor krivoverske obsojene in prepevedane v Monakovim izdane bukve „Mittheilungen sel. Geister im J. 1855 durch die Hand der Maria Kahlhammer“, kakor tudi une „durch den Mund der Crescentia Wolf“. — Prečast. g. Vaclav Zilinski, od l. 1848 škof Vilinski, je odmenjen za pervaka katoliške cerkve v Rusih in za nadškofa Mohilevskiga. — V Madridu je na kraljičino povelje spet povernjen Jezuitam samostan, iz kteriga so bili l. 1854 izgnani in so mogli na Balearske otoke iti. — V španjolski vstavi od leta 1845, ki je zdaj spet v veljavo djana, je med drugim rečeno: Kazen z odjemanjem premoženja se ne sme nikoli rabiti in noben Španjolec ne sme svojiga premoženja ohropan biti, razun iz razlogov občniga prida po poprejšnji primerni povernitvi. — Vera španjolskiga naroda je rimsko-katoliško-apostolska. Deržava se zaveže, njeno službo in njene služabnike ohraniti. — Iz Jeruzalema se sliši, de še nobeno leto ni bilo toliko prestopov v katoliško cerkev, kolikor letas; druge leta jih je bilo namreč po 8 k večimu do 20, letas pa jih je že 150. Tudi je silo veselo, de so turki katoličanam zopet dali hišo sv. Ane v Jeruzalemu. Skorej pred 700 leti (1187) so bili turki to kersansko cerkev nekoliko v hlev, nekoliko v turško mošejo spremenili in tako oskrunili, zdaj pa bo spet svojimu namenu povernjena. —

Na grobu matere.

Tu zdolj, pod komej znato še gomilo,
Trohnis mi, ljuba mat', prezgodaj vzeta!
Prešle so štirkrat desetere leta,
Pa še te ni sercē mi pozabilo!

Koljk'rat že o misli se mi okó solzilo,
Kakó si bla za blagor moj ti vneta;
Ti bla si mati — Bog ti verni. Meta!
O, de bi mnogo taci' mater bilo!

V kersanski reji si zaklade prave
Spravljala v doto otrokam, varno uime,
Ki sreče edino prave je rodnica.

Kaj vaša je modrost, učene glave? —
Sercá takó ne gine, se ne prime;
Pobožna mat' naj bolj' je učenica! Hladnik.

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofii. Nemškemu križanskemu redu pritelesena duhovnija Podzemelj na Metliškini, je izpraznjena; prošnje za njo do vis. nemškiga križanskiga reda na Dunaji se v 6 tednih od 3. kozoperska v škofijski pisarnici oddajajo.